

PIER REGTUIT

TEGEN-OVER HET SCHOOL-ENKWEST

Weest gegroot, goede Medeburgers; ik ben van reis terug: ik was gaen kyken in de streken van België, waer groote en kleine ratten, van alle vel en gedaente, het binnenste van den nationalen kaas zoo goed hebben opgevreut, dat de dunne krouten er van doorlichtig zyn.

Over twee jaren, sprak ik u van de overgrote sommen die het liberael school-onderzoek kostte; ik rekende dat het wel 422 duizend 370 franks zou wegslepen. En zeker, is dat nog al een rond cyferken.

Maer, ik en gy, we zynder wel moé: 't is nu een ander paer mauwen; 't is eene veel grootere som die men liberaelyk verkwest heeft om niet anders dan om de pastors te plagen.

Die verkwesting, ga ik u niteen leggen, punt per punt, artikel per artikel, naem per naem; ik wil u zeggen hoe veel eenieder der inkwisiteurs in zynen zak heeft gestoken, hoe veel zy verteerd hebben in reiskosten, eetpartyen, wyn, zittingen, schryven en vryven, drukken, enz., en, na, dat lezende, gy u eens goed zult gram gemaekt hebben, zal het u te binnenkomen van nogmaels te zeggen: « *Pier Regtuit* is toch 'ne brave jongen; hy zegt altyd de waerheid; wy betrouwen hem en hy verdient het. Zonder vaer of vrees roept hy tegen de misbruiken en tegen de ratten die er van leven ten schade der lastenbetalers. »

Luistert dan, Vrienden, hoe de liberalen altyd de Staatskas tot op den bom ledigen, en waerom zy alle jare de reeds zoo zware kontributien verhoogen.

De school-onderzoekers zyn 25 in getal, en ziet hier hoe veel zy gerekend hebben om hun hatelyk werk te doen.

KAPITTEL I. — SOMMEN DIE ZY GEVRAAGD EN GEKREGEN HEBBEN.

In 1880, hebben ze onder elkander gedeeld	fr. 40,080-44
In 1881, " " " "	" 27,767-28
In 1882, " " " "	" 16,084-64
In 1883, " " " "	" 10,328-02

Te samen fr. **94,260-38**

De bovenstaende cyfers bevatten geenszins verscheidene maanden van 1882 en 1883, en dus moet er nog bykomen. Verder spreek ik er van.

Men weet dat de school-onderzoekers als dusdanige niet betaeld worden dewyl de wetgevende zitting duert. Zoo lang de Kamer der Volksvertegenwoordigers zetelt, mogen ze niets trekken voor hun school-werk.

Nu ziet eens hoe zy de koek van fr. 94,260-38 onder verdeeld hebben, en wat stuk iedereen der 25 gekregen heeft, niet voor de vier jaren, maer enkelyk voor 1880 en 1881, behalve nogtans dat de onderstaende sommen ook bevatten wat MM. Bergé, Janson, Olin en Couvreur getrokken hebben voor de maanden Juny en July 1882; insgelyks wat betaeld werd aen M. Jottrand voor Juny, July 1882, September en October 1883; en aen M. Washer sedert 1 Juny 1880 tot 1 November 1883, ter uitzondering van January 1881, Augusty, September en October 1882:

NAMEN	SOMMEN	GETAL ZITTINGEN gehouden buiten den tyd.
MM. Bergé	3,625-19	4
Bergh	1,904-76	19
Bouvier	1,904-76	20
De Hemptinne	2,778-63	11
De Vigne	2,778-63	13
Janson	3,625-19	8
Jottrand	4,474-75	2
Lehardy	2,778-63	8
Lippens	2,778-63	16
Lucq	2,778-63	12
Mallar	2,778-63	7
Mascart	1,932-07	4
Mondez	1,932-07	15

Neujean	2,778-63	18
Olin	2,778-63	9
Ortmans	2,778-63	7
Paternoster	2,778-63	18
Pecsteen	1,904-76	7
Scailquin	1,932-07	25
Tournay	1,904-76	8
Jos. Warnant	2,778-63	8
Julien Warnant	2,778-63	13
Washer	15,661-36	2
Willequet	2,778-63	12
Couvreur	3,625-19	6

By de sommen welke ieder van die heeren ontvangen heeft, moet men nog voegen behalve voor MM. Berge, Janson, Jottrand, Olin, Washer en Couvreur, degene die de 19 anderen binnengepalmd hebben voor Juny, July 1882, September en October 1881, en die beloopt tot fr. **13,711-36.**

Men zegt dat het onderzoek nu ten einde is: in 't geheel niet: de schoolkykers en hunne vrienden der Kamer hebben den 18 January laetst eene som van **98,200** franks voor 1884 gestemd, niet tegenstaende de oppositie der katholyke gedeputeerden. Nu, dees jaer zullen er vette sommen op te stryken zyn; want 10,000 franks zyn uitgesteken voor de inkwisiteurs, en zy zullen ze weg-vagen..... ten ware dat de kiezers er order in stelden. — en ik geloof dat 't 't gaen doen.

In dezelfde zitting van 18 January 1884, heeft eene meerderheid van 62 liberale stemmen tegen 41 katholyke, een dagorde van M. Bara aenveerd, zeggende dat de leden van het school-onderzoek nu geene rekening moesten geven, en 17 dezer leden hebben, zonder de minste schaemte, in dien zin gestemd! — Die heerkeens zyn wel beheid.

Maer gelukkiglyk was *Pier Regtuit* op zynen post, en het deksel van 't potje heeft hy weg genomen, alles opgeteekend, om het aen zyne goede landgenooten te vertellen.

Nu, Vrienden, kent gy door het bovenstaende de som die elke school-speuder gekregen heeft; gy weet hoeveel zittingen zy gehouden hebben, en laet ons nu uicyferen hoeveel elke dag van plaatselyk onderzoek hun heeft uitgebracht:

MM. Bergé	heeft gehad	fr. 906-29	per dag onderzoek
			ter plaats.
Bergh	"	105-51	"
Bouvier	"	65-68	"
De Hemptinne	"	252-60	"
De Vigne	"	213-74	"
Janson	"	458-14	"
Jottrand	"	2,235-87	"
Lehardy	"	347-32	"
Lippens	"	472-66	"
Lucq	"	231-55	"
Mallar	"	390-91	"
Mascart	"	483-01	"
Mondez	"	128-80	"
Neujean	"	154-36	"
Olin	"	308-73	"
Ortmans	"	396-94	"
Paternoster	"	154-36	"
Pecsteen	"	272-10	"
Scailquin	"	77-28	"
Tournay	"	238-00	"
Jos. Warnant	"	342-32	"
Julien Warnant	"	213-77	"
Willequet	"	231-55	"

Dat zyn daglooners die veel kosten! Zy zyn er raer in België degenen die men zoo duer betaelt.

In deze laetste **opzetting** slaen de namen niet van M. Couvreur, voorzitter der Kommissie van M. Washer. M. Couvreur heeft niet een onderzoek ter plaats bygewoond. Nogtans heeft hy fr. **3625-19** opgestreken!